

1. AMAC

Istanbul Teknik Üniversitesi kompresör kullanımı iş güvenliği talimatı; İTÜ Gümüşsuyu yerleşkesinde Asansör Teknolojileri Laboratuvarında kompresör kullanımı sırasında iş sağlığı ve güvenliğini en üst düzeyde tutmak için hazırlanmıştır.

2. KAPSAM

İTÜ Gümüşsuyu yerleşkesinde Asansör Teknolojileri Laboratuvarında görev yapan çalışanları kapsar.

3. TANIMLAR

Kompresör, itici güç olarak genellikle elektrikli, dizel veya benzinli motor vb. kullanarak mekanik enerjiyi basınç enerjisine dönüştüren bir makinedir.

4. SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasında başta çalışanlar olmak üzere, Kurum yöneticileri sorumlu tutulacaktır.

5. UYGULAMA

Uygulamada öncelikli olarak tedarikçi firma tarafından ürün ile gönderilen kullanma kılavuzuna uyulmalıdır.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. Kompresör kullanılması

- Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi almamış ve yetkisi bulunmayan kişilerin kompresör kullanması yasaktır.
- Kompresöre ait Türkçe kullanım klavuzu, plaka bilgileri ve sağlık-güvenlik işaretlerine uyulmalıdır. Şayet bu doküman/işaretler yoksa veya okunamaz durumda ise birim yetkilisi/idare amirine temini için bilgi verilmelidir.
- Kompresör hortumları veya boruları, delinme/kesilme vb. nedenlerle tahrip olmuşsa kullanılmamalı ve birim yetkilisine haber verilmelidir.
- Kompresör fişini prize takmadan önce üzerindeki basınç şalterinin (presostat) Off/Kapalı durumda olduğundan emin olunmalıdır.
- Kompresör, çalışma bitince önce basınç şalterinden (presostat) kapatılmalı daha sonra fişi prizden çekilmelidir.
- Herhangi bir arıza veya kaza olduğunda birim yetkilisi/amirine haber verilmelidir.
- Kompresör çalışırken bakım-onarım yapılmamalıdır.
- Kompresör hareketli parçaları arasına yaklaşılmamalı ve dokunulmamalıdır.
- Kompresör yakınlarında sigara içmek, açık ateş yakmak vb. davranışlardan kaçınılmalıdır
- Kompresör çevresinde su, yağ veya herhangi bir sıvı madde birikintisi görüldüğünde düşme/kayma tehlikesine karşı zeminin temizletilmesi için birim amiri/yetkilisine bilgi verilmelidir.
- Kompresörün ürettiği basınçlı hava solunmamalıdır.
- Kullanılan kompresörün cinsi, çalışma prensibi ve büyüklüğüne uygun yangın söndürücüler kompresör civarında bulundurulmalı, aksi durumlarda çalışma yapılmamalıdır.
- Bütün koruma tertibatının, sağlam bir şekilde takılmış olduğundan emin olunmalıdır. > İşveren tarafından temin edilen standartlara uygun Kişisel Koruyucu Donanımlar (kulak tıkacı, gözlük, eldiven, toz maskesi, baret vb.) işin gereğine göre kesinlikle kullanılmalıdır.
- Eksik/yetersiz/uygunsuz Kişisel Koruyucu Donanımlar birim yetkilisi/işveren vekiline bildirilmelidir.

- Basıncı hava/tabanca kendinize ve diğer kişilere doğrultulmamalı/şaka yapılmamalıdır.
- Çalışma yapılan alanda uygun aydınlatma sağlanmış olmalıdır. Yetersiz aydınlatma durumunda birim yetkilisine bilgi verilmelidir.
- Kompresör boya, benzin, kimyasal maddeler, yapışkanlar ve herhangi bir yanıcı ve patlayıcı maddenin bulunduğu alanlarda gerekli güvenlik önlemleri alınarak kullanılmalıdır.
- 10 m mesafe kuralı seyyar kompresör için
- Bol ve geniş elbiseler giyilmemelidir. Saçlar uzunsa toplanmalı ve başlık kullanılmalıdır.
- Tuhaf gürültülü ve çok titreşimli kompresörlerde bir arıza olabileceği düşünülmeli ve makine hemen şalterinden kapatılmalıdır.

6.2. Onarım, Bakım Ve Depolama:

- Kompresörlerin bakım ve onarımları “İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği”nde belirtilen hükümler, kullanım klavuzu ve imalatçısının talimatlarına göre uzman personeller tarafından yapılmalıdır.
- Kompresörler imalatçısının talimatlarına göre depolanmalıdır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

1. İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği*

* www.mevzuat.gov.tr resmi sitesindeki yürürlüğe girmiş güncel mevzuat geçerlidir.

Hazırlayan	Kontrol eden	Onaylayan
<i>Adı soyadı-tarih-imza</i> Öğr.Gör.Dr. Adem CANDAŞ İGU (C)	<i>Adı soyadı-tarih-imza</i> Doç.Dr. Serpil Kurt HABİBOĞLU İGU(A) ve Eğitmeni	<i>Adı soyadı-tarih-imza</i> Prof.Dr. C.Erdem İMRAK Lab. Sorumlusu